

MoveS seminar Poland

Międzynarodowa konferencja pt.:

DELEGOWANIE PRACOWNIKÓW – ROZPORZĄDZENIE NR 883/2004,
DYREKTYWA 2018/957 ORAZ DYREKTYWA 2014/67/UE.
ORZECZNICTWO SĄDÓW POLSKICH
W ZAKRESIE SWOBODY PRZEPŁYWU PRACOWNIKÓW
ORAZ KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO.

Warszawa, 27 lutego 2020 r.

International Conference

POSTING OF WORKERS – EU REGULATION NO. 883/2004,
DIRECTIVE 2018/957 AND DIRECTIVE 2014/67.
CASE-LAW OF POLISH COURTS CONCERNING THE FREE MOVEMENT
OF WORKERS AND SOCIAL SECURITY COORDINATION.

Warsaw, 27 February 2020

Międzynarodowa konferencja pt.:

**DELEGOWANIE PRACOWNIKÓW – ROZPORZĄDZENIE NR 883/2004, DYREKTYWA 2018/957 ORAZ DYREKTYWA 2014/67/UE.
ORZECZNICTWO SĄDÓW POLSKICH W ZAKRESIE SWOBODY PRZEPIYU PRACOWNIKÓW ORAZ KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO.**
Warszawa, 27 lutego 2020 r.

International Conference

**POSTING OF WORKERS – EU REGULATION NO. 883/2004, DIRECTIVE 2018/957 AND DIRECTIVE 2014/67.
CASE-LAW OF POLISH COURTS CONCERNING THE FREE MOVEMENT OF WORKERS AND SOCIAL SECURITY COORDINATION.**
Warsaw, 27 February 2020

9.00-9.10 SESJA WPROWADZAJĄCA / INTRODUCTORY SESSION

Powitanie i otwarcie seminarium

Welcome statement and opening of the seminar

DR ELŻBIETA BOJANOWSKA

Dyrektor Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych

Director of the Institute of Labour and Social Studies

Międzynarodowa konferencja pt.:

**DELEGOWANIE PRACOWNIKÓW – ROZPORZĄDZENIE NR 883/2004, DYREKTYWA 2018/957 ORAZ DYREKTYWA 2014/67/UE.
ORZECZNICTWO SĄDÓW POLSKICH W ZAKRESIE SWOBODY PRZEPIYU PRACOWNIKÓW ORAZ KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO.**
Warszawa, 27 lutego 2020 r.

International Conference

**POSTING OF WORKERS – EU REGULATION NO. 883/2004, DIRECTIVE 2018/957 AND DIRECTIVE 2014/67.
CASE-LAW OF POLISH COURTS CONCERNING THE FREE MOVEMENT OF WORKERS AND SOCIAL SECURITY COORDINATION.**
Warsaw, 27 February 2020

9.00-9.10 SESJA WPROWADZAJĄCA / INTRODUCTORY SESSION

Powitanie i otwarcie seminarium

Welcome statement and opening of the seminar

PROF. DR HAB. GERTRUDA UŚCIŃSKA

Ekspert krajowy MoveS

Instytut Pracy i Spraw Socjalnych

MoveS National Expert

Institute of Labour and Social Studies

Międzynarodowa konferencja pt.:

**DELEGOWANIE PRACOWNIKÓW – ROZPORZĄDZENIE NR 883/2004, DYREKTYWA 2018/957 ORAZ DYREKTYWA 2014/67/UE.
ORZECZNICTWO SĄDÓW POLSKICH W ZAKRESIE SWOBODY PRZEPLYWU PRACOWNIKÓW ORAZ KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO.**
Warszawa, 27 lutego 2020 r.

International Conference

**POSTING OF WORKERS – EU REGULATION NO. 883/2004, DIRECTIVE 2018/957 AND DIRECTIVE 2014/67.
CASE-LAW OF POLISH COURTS CONCERNING THE FREE MOVEMENT OF WORKERS AND SOCIAL SECURITY COORDINATION.**
Warsaw, 27 February 2020

9.10-9.20 SESJA WPROWADZAJĄCA / INTRODUCTORY SESSION

Wprowadzenie do projektu MoveS

Overview of the MoveS network

PROF. DR HAB. GERTRUDA UŚCIŃSKA

Ekspert krajowy MoveS

Instytut Pracy i Spraw Socjalnych

MoveS National Expert

Institute of Labour and Social Studies

MoveS

EU-wide network
of independent legal experts
in the fields of
free **movement** of workers (FMW) &
social security coordination (SSC)

- Funded by the European Commission (DG EMPL units D1 'FMW' and D2 'SSC')
- 32 countries covered (EU/EEA/CH)
- Implemented by Eftheia, Deloitte Advisory & Consulting, University of Ljubljana, University of Poitiers
- Four-year project (2018-2021)

Network structure and organisation

MoveS

Project Director

Harald Hauben
EFTHEIA

Coordinator

Grega Strban
University of Ljubljana

Assistant Coordinator

Elisa Giacumacatos EFTHEIA
Inge Vandenbulcke EFTHEIA

Steering Group Members

Flash Reports	Information tools	Legal reports	Ad hoc requests	National seminars
Gabriella Berki, University of Szeged	Filip Van Overmeiren Lega (Deloitte)	Jean-Philippe Lhernould University of Poitiers	Gabriella Berki University of Szeged	Kristina Koldinska' Charles University

POOL OF NATIONAL EXPERTS
POOL OF ANALYTICAL EXPERTS

Objective 1

- To provide high-quality legal expertise in the areas of FMW and SSC
  - by means of **Legal Reports**
  - by means of monthly **Flash Reports**
  - by means of **replies to ad hoc requests**

Legal Reports (2020)

▪ Social Security Coordination

- Coordination of long-term care benefits in the Member States and eventual consequences of the revision of the social security coordination rules
- Coordination of unemployment benefits for unemployed persons who resided in a Member State other than the competent Member State, and eventual consequences of the revision of the social security coordination rules

▪ Free movement of workers

- Legal status and rights of the family members of EU mobile workers

Flash Report

- Provided to the EC on a monthly basis
- Covering national developments impacting FMW and SSC
- Based on the inputs of the 32 countries of the network

Ad hoc support

- When the investigation of specific issues requires a detailed analysis of the national legal framework

Objective 2

- To disseminate expertise and increase experts' and practitioners' knowledge
  - by organising **seminars**
  - by **sharing information**
  - by **building networks between stakeholders**

Seminars

- Ca. 10 one-day seminars a year
- Audience: Representatives of competent authorities and institutions, social partners, NGOs, judges, lawyers and academics

2020 MoveS draft seminar calendar

Date	Country
23/01	Latvia
27/02	Poland
31/03	Portugal
30/04	France
20/05	Bulgaria
03/06	Slovakia
08/09	Norway
28/10	Hungary
06/11	Switzerland
01/12	Italy

Cooperation and networking

- **MoveS webpage (EUROPA)**

[http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en
&catId=1098](http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=1098)

- **MoveS LinkedIn group:**

MoveS – free movement and social security coordination

<https://www.linkedin.com/groups/4291726>

Thank you for your attention!

Contact us at:

MoveS@eftheia.eu

Międzynarodowa konferencja pt.:

**DELEGOWANIE PRACOWNIKÓW – ROZPORZĄDZENIE NR 883/2004, DYREKTYWA 2018/957 ORAZ DYREKTYWA 2014/67/UE.
ORZECZNICTWO SĄDÓW POLSKICH W ZAKRESIE SWOBODY PRZEPIYU PRACOWNIKÓW ORAZ KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO.**

Warszawa, 27 lutego 2020 r.

International Conference

**POSTING OF WORKERS – EU REGULATION NO. 883/2004, DIRECTIVE 2018/957 AND DIRECTIVE 2014/67.
CASE-LAW OF POLISH COURTS CONCERNING THE FREE MOVEMENT OF WORKERS AND SOCIAL SECURITY COORDINATION.**

Warsaw, 27 February 2020

9.20-9.40 SESJA WPROWADZAJĄCA / INTRODUCTORY SESSION

**OSTATNIE ZMIANY NA SZCZEBLU UE W ZAKRESIE
DYREKTYW DOTYCZĄCYCH DELEGOWANIA PRACOWNIKÓW**

**Recent developments at EU
level concerning the posting of workers directives**

CARITA RAMMUS

przedstawicielka Komisji Europejskiej

European Commission representatives

Recent developments at EU level on posting

Carita Rammus
EMPL D1 Free movement of workers, EURES

European
Commission

Overview of the presentation

- The revised Posting of Workers Directive
- Report on the implementation of the Enforcement Directive

European
Commission

The Revision of the Posting of Workers Directive (2018/957)

Main elements:

- Remuneration instead of minimum rates of pay, and addition of two core-rights
- Long-term posting after 12 (or 18) months
- Temporary agency work and chain/double posting
- Increased transparency regarding the terms and conditions of employment
- Types of collective agreements
- Transposition and application, link with road transport

European
Commission

Remuneration

- **Remuneration**

- Determined by the **host MS** national law and/or practice
- Means **all the constituent elements of remuneration** rendered mandatory by national law/practice or universally applicable collective agreements

European
Commission

Core rights – 2 new conditions

- **Conditions of workers' accommodation**, when provided by the employer in case the worker is away from the regular place of work
- **Allowances or reimbursement of expenditure to cover travel, board and lodging expenses** for workers away from home for professional reasons in case of mobility during the posting assignment

European
Commission

Long-term posting

- When the **effective duration** of a posting **exceeds 12 months**...
- ...the undertakings apply **all the remaining terms and conditions of employment** set by law or universally applicable collective agreement
- Except provisions related to conclusion and termination of employment contract and supplementary occupational retirement pension schemes
- Upon **motivated request** by service provider, the period will **extend to 18 months**

European
Commission

Temporary agency work

- Obligation to apply basic employment conditions that are applied to the temporary agency workers in that MS
- Obligation for user undertakings to inform temporary agency of these terms and conditions of employment
- MS are still allowed to apply also additional terms and conditions of employment according to Art 3(9) as is the situation today

European
Commission

Chain/double posting

- if a temporary agency worker is sent by a user undertaking to work in the territory of another MS, the worker is considered to be posted there by temporary agency
- temporary agency is the employer of the worker and has to comply with the rules of the posting directives
- user undertaking has to inform the temporary agency of sending the worker to other MS

European
Commission

Transparency of information

- information on all the terms and conditions of employment, including the remuneration, has to be made available without undue delay and in a transparent manner on single official national websites
- MS have to ensure that information is accurate and up to date
- in case the website does not indicate which terms and conditions are to be applied, this will be taken into account in determining penalties

European
Commission

Types of collective agreements

- Currently MS have to apply collective agreements declared universally applicable and...
- only in the absence of the declaration system can they apply generally applicable collective agreements or collective agreements concluded by most representative social partners (applicable on the whole territory of MS)
- According to the new rules MS, if they so choose may apply all of the above, provided that their application respects equal treatment

European
Commission

Transposition and application and link with the road transport

- Transposition at any time before 30 July 2020, but application only from **30 July 2020**
- Synchronization clause with *lex specialis* on road transport – the new rules will apply to road transport only from the application date of that legislation (currently under negotiations)

European
Commission

Latest developments

- Practical guide on posting published on 25/09
  - **Living Document, will be updated to reflect recent developments (case law etc.)**
  - **Available in all languages**
- Implementation report of the Enforcement Directive on Posting adopted on 25/09
- Transposition group has met 6 times, 7th meeting on 19 March, will produce a report

European
Commission

Directive 2014/67/EU

Main provisions

- Criteria to determine genuine posting
- Improved access to information – single official national websites
- Improved administrative cooperation
- Administrative requirements and control measures
- Subcontracting liability
- Cross-border enforcement of financial administrative penalties or fines

European
Commission

Implementation Report

- Art 24: review the application and implementation of the Directive
- Propose, where appropriate, the necessary amendments
- Certain Articles that should be assessed (Art 4, 6, 9, 12, Chapter VI, adequacy of data and bilateral arrangements)
- Report looks also at other provisions
- As far as possible the effectiveness in practice of the measures taken by MS is reflected upon

European
Commission

Implementation Report

- *Implementation Report*
- *Staff Working Document with IV Annexes:*
  - **Annex I: MS transposition measures of Art 9**
  - **Annex II: MS transposition measures of Art 12**
  - **Annex III: IMI statistics on the use of the posting module**
  - **Annex IV: Report on collection of data from national declaration tools for the year 2017**

European
Commission

Implementation report conclusions 1

- No amendment to the directive is considered necessary
- Transposition has improved the enforcement of posting rules in MS
- Administrative cooperation has improved, but can be facilitated further, in particular through ELA
- Administrative and control measures have improved enforcement, but can be simplified in order to reduce administrative burden

European
Commission

Implementation report conclusions 2

- *COM will continue working with the MS to ensure that the Directive continues to be correctly transposed and applied.*
- *to ensure a greater coherence in the interpretation and application of the posting rules throughout the EU, COM has also published the Practical Guide on Posting*
- *COM will also continue to provide support, together with the ELA, to all actors involved.*

European
Commission

Thank you!

Międzynarodowa konferencja pt.:

**DELEGOWANIE PRACOWNIKÓW – ROZPORZĄDZENIE NR 883/2004, DYREKTYWA 2018/957 ORAZ DYREKTYWA 2014/67/UE.
ORZECZNICTWO SĄDÓW POLSKICH W ZAKRESIE SWOBODY PRZEPEŁYU PRACOWNIKÓW ORAZ KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO.**
Warszawa, 27 lutego 2020 r.

International Conference

**POSTING OF WORKERS – EU REGULATION NO. 883/2004, DIRECTIVE 2018/957 AND DIRECTIVE 2014/67.
CASE-LAW OF POLISH COURTS CONCERNING THE FREE MOVEMENT OF WORKERS AND SOCIAL SECURITY COORDINATION.**
Warsaw, 27 February 2020

9.40-10.00 SESJA WPROWADZAJĄCA / INTRODUCTORY SESSION

**PLANOWANE ZMIANY POLSKICH PRZEPISÓW DOTYCZĄCYCH
DELEGOWANIA PRACOWNIKÓW W RAMACH ŚWIADCZENIA USŁUG
W ZWIĄZKU Z WDROŻENIEM DYREKTYWY 2018/957/UE**

**Planned changes to Polish regulations concerning the posting
of workers in the framework of the provision of services
in connection with the transposition of Directive 2018/957/EU**

AGNIESZKA WOŁOSZYN

***Zastępca Dyrektora Departamentu Prawa Pracy
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej***

***Vice-director, Department Labour Law
Ministry of Family, Labour and Social Policy***

Planowane zmiany polskich przepisów dotyczących delegowania pracowników w ramach świadczenia usług w związku z wdrożeniem dyrektywy 2018/957/UE

Agnieszka Wołoszyn

Zastępca Dyrektora

**Departament Prawa Pracy
Ministerstwo Rodziny, Pracy
i Polityki Społecznej**

Akty prawne dotyczące delegowania pracowników

Podstawowe akty prawne:

- dyrektywa 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1996 r. dotycząca delegowania pracowników w ramach świadczenia usług – zwana dyrektywą 96/71/WE,
- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/67/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie egzekwowania dyrektywy 96/71/WE dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług, zmieniająca rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym („rozporządzenie w sprawie IMI”) – tzw. dyrektywa wdrożeniowa,

Akty prawne dotyczące delegowania pracowników

- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/957 z dnia 28 czerwca 2018 r. zmieniająca dyrektywę 96/71/WE dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług – zwana dyrektywą 2018/957/WE,
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
- ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług.

Transpozycja i stosowanie dyrektywy 2018/957

- dyrektywa 2018/957 została przyjęta w dniu 28 czerwca 2018 r.;
- została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej L 173 z 9.7.2018 r., s. 16;
- data wejścia w życie dyrektywy to 30 lipca 2018 r.;
- państwa członkowskie do 30 lipca 2020 r. zobowiązane są do implementacji przepisów dyrektywy 2018/957;
- okres przejściowy – państwa członkowskie będą mogły wymagać przestrzegania przyjętych przepisów od przedsiębiorców delegujących pracowników dopiero od 30 lipca 2020 r.;
- tzw. klauzula synchronizacyjna – rewizja dyrektywy 96/71/WE będzie stosowana do międzynarodowego transportu drogowego od momentu rozpoczęcia stosowania negocjowanej obecnie regulacji sektorowej (tzw. *lex specialis* w ramach Pakietu Mobilności).

Obecny etap krajowych prac legislacyjnych

- Projekt ustawy o zmianie ustawy o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług oraz niektórych innych ustaw – przygotowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
- Wpis projektu do Wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów (nr UC19) – w dniu 21 stycznia 2020 r.
- Przesłanie projektu do uzgodnień międzyresortowych, konsultacji publicznych, a także do zaopiniowania przez związki zawodowe, organizacje pracodawców, Radę Dialogu Społecznego – w dniu 29 stycznia 2020 r.
- Aktualnie trwa analiza uwag przekazywanych w ramach uzgodnień, konsultacji i opiniowania.

I. Rozszerzenie katalogu warunków zatrudnienia gwarantowanych na terytorium RP „od pierwszego dnia delegowania”

- zastąpienie warunku „minimalnego wynagrodzenia za pracę” warunkiem „wynagrodzenia za pracę”;
  - wszystkie obowiązkowe składniki wynagrodzenia wynikające z powszechnie obowiązujących przepisów,
  - porównuje się kwoty brutto a nie poszczególne składniki wynagrodzeń,
  - wlicza się dodatek z tytułu delegowania w części, która nie stanowi zwrotu wydatków faktycznie poniesionych (np. na wyżywienie czy zakwaterowanie).

c.d. Rozszerzenie katalogu warunków zatrudnienia gwarantowanych na terytorium RP „od pierwszego dnia delegowania”

- Należności na pokrycie kosztów związanych z **tz. w. wewnętrzną podróżą służbową**

podróż z miejsca pracy na terytorium RP, do którego pracownik został delegowany, do innego miejsca pracy na terytorium RP lub poza terytorium RP

II. Warunki zatrudnienia po upływie 12 (18) miesięcy delegowania

- Gdy okres delegowania pracownika przekracza 12 m-cy (lub 18 m-cy - umotywowane powiadomienie), pracodawca zapewnia takiemu pracownikowi warunki zatrudnienia nie mniej korzystne niż wynikające z Kodeksu pracy oraz innych przepisów regulujących prawa i obowiązki pracowników, a nie tylko normy ochrony minimalnej
- Wyjątkiem od tej zasady są warunki zatrudnienia dotyczące:
  - zawierania i rozwiązywania umów o pracę,
  - stosowania klauzul o zakazie konkurencji,
  - Pracowniczych programów emerytalnych oraz pracowniczych planów kapitałowych.

cd. Warunki zatrudnienia po upływie 12 (18) miesięcy delegowania

- Umotywowane powiadomienie:
  - składa się Państwowej Inspekcji Pracy,
  - do upływu okresu 12 miesięcy delegowania,
  - powinno ono zawierać m.in. umotywowane potrzeby świadczenia usługi po upływie 12 miesięcy.

- Przy obliczaniu okresów delegowania sumuje się okres delegowania wszystkich pracowników delegowanych do RP kolejno przez danego pracodawcę do wykonywania tego samego zadania w tym samym miejscu (istotna jest tożsamość usługi, wykonywana praca, adres (y) miejsca jej wykonywania).

III. Agencje pracy tymczasowej

- pracownikom tymczasowym delegowanym na terytorium RP przysługują warunki pracy i inne warunki zatrudnienia nie mniej korzystne niż przysługujące lokalnym pracownikom tymczasowym zgodnie z przepisami o zatrudnianiu pracowników tymczasowych;
- warunki pracy i inne warunki zatrudnienia delegowanych pracowników tymczasowych mogą wynikać z regulacji wewnętrznych pracodawcy, a nie tylko powszechnie obowiązujących przepisów;
- jeżeli regulacje wewnętrzne przewidują warunki zakwaterowania, pracodawca jest obowiązany je zapewnić także delegowanym pracownikom tymczasowym;
- pracodawca użytkownik informuje APT o stronie internetowej zawierającej informacje o warunkach zatrudnienia delegowanych pracowników tymczasowych oraz o warunkach zatrudnienia wynikających z wewnętrznych regulacji.

IV. Agencje pracy tymczasowej – „delegowanie łańcuchowe”

- Wprowadzenie odpowiedzialności APT jako pracodawcy delegującego za skierowanego - przez pracodawcę użytkownika - pracownika tymczasowego na terytorium innego państwa członkowskiego.
- Pracodawca użytkownik w PL informuje agencję pracy tymczasowej (zarówno w przypadku gdy jej siedziba jest w PL jak również w innym państwie członkowskim) o zamiarze skierowania pracownika, na co najmniej 15 dni roboczych przed jego skierowaniem, do innego państwa członkowskiego

V. Nowe zadania i kompetencje Państwowej Inspekcji Pracy

- strona internetowa prowadzona przez PIP będzie zawierać informacje o wszystkich warunkach zatrudnienia pracowników delegowanych;
- przyjmowanie umotywowanego powiadomienia (do upływu 12 miesięcy delegowania);
- udzielanie informacji i wyjaśnień o wszystkich warunkach zatrudnienia pracowników delegowanych (nie tylko o normach ochrony minimalnej);
- rozszerzenie współpracy z właściwymi organami innych państw członkowskich także na nielegalną działalność związaną z delegowaniem;
- możliwość występowania do różnych podmiotów o informacje także przy podejrzeniu naruszenia przepisów państwa przyjmującego;
- ocenianie, czy występują pozory delegowania, w takim przypadku prawo właściwe nie może być mniej korzystne dla pracownika niż warunki zatrudnienia mające zastosowanie do pracowników delegowanych;
- informowanie Komisji Europejskiej o opóźnieniach w dostarczaniu informacji dotyczących zwalczania nadużyć.

VI. Inne zmiany

- Odpowiedzialność solidarna wykonawcy powierzającego wykonanie prac związanych z robotami budowlanymi lub utrzymaniem obiektu budowlanego pracodawcy delegującemu pracownika na terytorium RP pozostanie ograniczona do zobowiązań z tytułu zaległego wynagrodzenia do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wynagrodzenia i dodatku za pracę w godzinach nadliczbowych.
- Rozszerzenie zakresu informacji warunkujących zachowanie należytej staranności. Wykonawca dochowa należytej staranności, a przez to zostanie zwolniony od ponoszenia odpowiedzialności solidarnej, jeśli przekaze pracodawcy delegującemu pracownika pisemną informację także o wszystkich warunkach zatrudnienia mających zastosowanie w przypadku tzw. „delegowania długoterminowego” oraz o warunkach zatrudnienia mających zastosowanie do pracowników tymczasowych delegowanych na terytorium RP.
- Możliwość przekazania informacji przez pisemne wskazanie strony internetowej prowadzonej przez Państwową Inspekcję Pracy, w zakresie informacji o warunkach zatrudnienia zamieszczonych na tej stronie. W takim przypadku wykonawca będzie zobowiązany do przekazania dodatkowej pisemnej informacji o warunkach zatrudnienia pracowników tymczasowych delegowanych na terytorium RP, niezamieszczonych na tej stronie (wynikających z postanowień układów zbiorowych pracy i innych opartych na ustawie porozumień zbiorowych, regulaminów i statutów określających prawa i obowiązki stron stosunku pracy), w tym informacji o warunkach zakwaterowania.

Międzynarodowa konferencja pt.:

**DELEGOWANIE PRACOWNIKÓW – ROZPORZĄDZENIE NR 883/2004, DYREKTYWA 2018/957 ORAZ DYREKTYWA 2014/67/UE.
ORZECZNICTWO SĄDÓW POLSKICH W ZAKRESIE SWOBODY PRZEPIYU PRACOWNIKÓW ORAZ KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO.**

Warszawa, 27 lutego 2020 r.

International Conference

**POSTING OF WORKERS – EU REGULATION NO. 883/2004, DIRECTIVE 2018/957 AND DIRECTIVE 2014/67.
CASE-LAW OF POLISH COURTS CONCERNING THE FREE MOVEMENT OF WORKERS AND SOCIAL SECURITY COORDINATION.**

Warsaw, 27 February 2020

10.00-10.20 SESJA WPROWADZAJĄCA / INTRODUCTORY SESSION

PYTANIA I DYSKUSJA

Questions and discussion

Międzynarodowa konferencja pt.:

**DELEGOWANIE PRACOWNIKÓW – ROZPORZĄDZENIE NR 883/2004, DYREKTYWA 2018/957 ORAZ DYREKTYWA 2014/67/UE.
ORZECZNICTWO SĄDÓW POLSKICH W ZAKRESIE SWOBODY PRZEPIYU PRACOWNIKÓW ORAZ KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO.**

Warszawa, 27 lutego 2020 r.

International Conference

**POSTING OF WORKERS – EU REGULATION NO. 883/2004, DIRECTIVE 2018/957 AND DIRECTIVE 2014/67.
CASE-LAW OF POLISH COURTS CONCERNING THE FREE MOVEMENT OF WORKERS AND SOCIAL SECURITY COORDINATION.**

Warsaw, 27 February 2020

10.20-10.35

COFFEE BREAK

Międzynarodowa konferencja pt.:

**DELEGOWANIE PRACOWNIKÓW – ROZPORZĄDZENIE NR 883/2004, DYREKTYWA 2018/957 ORAZ DYREKTYWA 2014/67/UE.
ORZECZNICTWO SĄDÓW POLSKICH W ZAKRESIE SWOBODY PRZEPLYWU PRACOWNIKÓW ORAZ KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO.**
Warszawa, 27 lutego 2020 r.

International Conference

**POSTING OF WORKERS – EU REGULATION NO. 883/2004, DIRECTIVE 2018/957 AND DIRECTIVE 2014/67.
CASE-LAW OF POLISH COURTS CONCERNING THE FREE MOVEMENT OF WORKERS AND SOCIAL SECURITY COORDINATION.**
Warsaw, 27 February 2020

10.35-10.55 SESJA PORANNA/ MORNING SESSION

Debata: Delegowanie pracowników. Rozporządzenie nr 883/2014 i nowe dyrektywy o delegowaniu. Wiarygodność dokumentów A1, praca marginalna i marginalizacja w kontekście zatrudnienia i samozatrudnienia, współpraca instytucji właściwych państw UE oraz inne zagadnienia

Debate: *Posting of workers—the Regulation 883/2014 and new directives concerning posting of workers. The credibility of A1 documents, marginal work and marginalisation in the context of employment and self-employment, the cooperation of competent institutions from the EU Member States and other issues*

MODERATOR / CHAIRPERSON:

PROF. GERTRUDA UŚCIŃSKA, *prof. dr hab. ekspert krajowy MoveS / Professor, MoveS National Expert*

DELEGOWANIE PRACOWNIKÓW W ŚWIETLE DYREKTYWY 2018/957 I DYREKTYWY 2014/67

Posting of workers in the context Directive 2018/957 and Directive 2014/67

PROF. SOPHIE ROBIN-OLIVIER
Ekspert MoveS / MoveS Visiting Expert

Posting of workers in the context Directive 2018/957 and Directive 2014/67

Professor Sophie Robin-Olivier
University Paris 1 Panthéon Sorbonne
La Sorbonne school of law
MoveS Visiting Expert

Posting of workers in the context Directive 2018/957 and Directive 2014/67

I- Posted workers' rights

II- Combatting frauds

I- Posted workers' rights

A- Equal treatment

B- Actions in courts

A- Equal treatment

Directive 2018/957 – recital 4

« More than 20 years after its adoption, it has become necessary to assess whether Directive 96/71 still strikes the right balance between the need to promote the freedom to provide services and ensure a level playing field on the one hand and the need to protect the rights of posted workers on the other »

Directive 2018/957 – recital 6

« **The principle of equal treatment** and the prohibition of any discrimination on **grounds of nationality** have been enshrined in Union law since the founding Treaties. The principle of **equal pay** has been implemented through secondary law not only between **women and men**, but also between **workers with fixed term contracts and comparable permanent workers, between part-time and full-time workers and between temporary agency workers and comparable workers of the user undertaking**. Those principles include the **prohibition of any measures which directly or indirectly discriminate on grounds of nationality**. In applying those principles, the relevant case-law of the Court of Justice of the European Union is to be taken into consideration »

Directive 2018/957 – recital 8

« Posted workers who are temporarily sent from their regular place of work in the host Member State to another place of work, should receive ***at least the same allowances or reimbursement of expenditure*** to cover travel, board and lodging expenses for workers away from home for professional reasons ***that apply to local workers in that Member State***. The same should apply as regards the expenditure incurred by posted workers required to travel to and from their regular place of work in the host Member State »

Equal pay for equal work?

Article 3 (1) – Remuneration laid down in generally applicable norms

Member States shall ensure, irrespective of which law applies to the employment relationship, that undertakings guarantee, **on the basis of equality of treatment**, workers who are posted to their territory the terms and conditions of employment covering the following matters which are laid down in the Member State where the work is carried out:

- **by law, regulation or administrative provision, and/or**
- **by collective agreements or arbitration awards which have been declared universally applicable** or otherwise apply in accordance with paragraph 8:

c) remuneration, including overtime rates; this point does not apply to supplementary occupational retirement pension schemes;

h) the conditions of workers' accommodation where provided by the employer to workers away from their regular place of work;

i) allowances or reimbursement of expenditure to cover travel, board and lodging expenses for workers away from home for professional reasons.

Expenditure to cover travel, board and lodging expenses for workers away from home for professional reasons

« travel, board and lodging expenditure incurred by posted workers where they are required to travel to and from their regular place of work in the Member State to whose territory they are posted, or where they are temporarily sent by their employer from that regular place of work to another place of work »

Concept of remuneration

The concept of remuneration is determined by the national law and/or practice of the Member State to whose territory the worker is posted

Includes all the constituent elements of remuneration rendered mandatory by national law, regulation or administrative provision, or by collective agreements or arbitration awards which, in that Member State, have been declared universally applicable

Publication of information on the terms and conditions of employment

- Including the constituent elements of remuneration and all the terms and conditions of employment
- In accordance with national law and/or practice, without undue delay and in a transparent manner
- On the single official national website referred to in Article 5 of Directive 2014/67/EU

Article 3 (1) b – Equal treatment of temporary agency workers

Temporary work agencies must guarantee posted workers the terms and conditions of employment which apply pursuant to Article 5 of Directive 2008/104 to temporary agency workers hired-out by temporary-work agencies established in the Member State where the work is carried out.

The user undertaking informs the temporary agency of the terms and conditions of employment that it applies regarding the working conditions and remuneration to the extent covered by the first subparagraph of this paragraph.

B- Actions in courts

Monitoring, control and enforcement (Article 5)

Member States shall lay down the rules on penalties applicable to infringements of national provisions adopted pursuant to this Directive and shall take all measures necessary to ensure that they are implemented. The penalties provided for shall be effective, proportionate and dissuasive.

Jurisdiction (Article 6 - no amendment)

In order to enforce the right to the terms and conditions of employment guaranteed in Article 3, judicial proceedings may be instituted in the Member State in whose territory the worker is or was posted, without prejudice, where applicable, to the right, under existing international conventions on jurisdiction, to institute proceedings in another State.

ECJ, C-396/13, Sähköalojen ammattiliitto (2015)

The law of a Member State (where the company posting workers is established) under which the assignment of claims arising from employment relationships is prohibited cannot bar a trade union (in the host state) from bringing an action before a court of the host Member State to recover claims that have been assigned to it by posted workers

Legal ground: the right to an effective remedy laid down by the Charter of Fundamental Rights

II- Combatting frauds

A- Definition of « genuine posting »

B- Cooperation

A- Definition of « genuine posting »

- 1) Establishment in another Member state-Article 4(2)
- 2) Temporary employment-Article 4(3)
- 3) Worker-Article 4(5)

Identification of a genuine posting and prevention of abuse and circumvention (Article 4)

- How to determine whether an undertaking genuinely performs substantial activities in the Member State of establishment
- How to assess whether a posted worker temporarily carries out his or her work in a Member State other than the one in which he or she normally works
- How to determine whether a person falls within the applicable definition of a worker

4(2) Elements to determine whether an undertaking genuinely performs substantial activities, other than purely internal management and/or administrative activities, in the Member State of establishment include in particular:

- a) the place where the undertaking has its registered office and administration, uses office space, pays taxes and social security contributions and, where applicable, in accordance with national law has a professional licence or is registered with the chambers of commerce or professional bodies;
- (b) the place where posted workers are recruited and from which they are posted
- c) the law applicable to the contracts concluded by the undertaking with its workers, on the one hand, and with its clients, on the other
- (d) the place where the undertaking performs its substantial business activity and where it employs administrative staff
- (e) the number of contracts performed and/or the size of the turnover realised in the Member State of establishment, taking into account the specific situation of, inter alia, newly established undertakings and SMEs

4(3) Element to assess whether a posted worker temporarily carries out his work in a Member State other than the one in which he normally works

“all factual elements characterising such work and the situation of the worker” including in particular:

- a) the work is carried out for a limited period of time in another Member State;
- b) the date on which the posting starts
- c) the posting takes place to a Member State other than the one in or from which the posted worker habitually carries out his or her work according to Regulation 593/2008 (Rome I)
- (d) the posted worker returns to or is expected to resume working in the Member State from which he or she is posted after completion of the work or the provision of services for which he or she was posted
- e) the nature of activities
- (f) travel, board and lodging or accommodation is provided or reimbursed by the employer who posts the worker and, if so, how this is provided or the method of reimbursement
- (g) any previous periods during which the post was filled by the same or by another (posted) worker.

4(5) Elements to determine whether a person falls within the applicable definition of a worker

in accordance with Article 2(2) of Directive 96/71

“Member States should be guided, inter alia, by the facts relating to the performance of work, subordination and the remuneration of the worker, notwithstanding how the relationship is characterised in any arrangement, whether contractual or not, that may have been agreed between the parties”

B- Cooperation

- 1) Cooperation to ensure execution of D. 96/71
(D. 2014/67)
- 2) Cooperation as a mission of the ELA
(R. 2019/1149)

1) Cooperation to ensure execution of D. 96/71 (D. 2014/67)

- Competent authorities
- Administrative cooperation- mutual assistance
- Respective roles of Member states in the framework of administrative cooperation

Competent authorities and liaison offices

'competent authority' means an authority or body, which may include the liaison office(s) as referred to in Article 4 of Directive 96/71/EC, designated by a Member State to perform functions set out in Directive 96/71/EC and this Directive (article 2)

For the purposes of this Directive, Member States designate one or more competent authorities, which may include the liaison office(s) as referred to in Article 4 of Directive 96/71/EC.

Member States shall communicate the contact details of the competent authorities to the Commission and to the other Member States. The Commission shall publish and regularly update the list of the competent authorities and liaison offices.

(Article 3)

Administrative cooperation - Mutual assistance (article 6)

1. Member States work in close cooperation and provide each other with mutual assistance without undue delay in order to facilitate the implementation, application and enforcement in practice of this Directive and Directive 96/71/EC.

2. cooperation in particular consist in replying to reasoned requests for information from competent authorities and in carrying out checks, inspections and investigations, including the investigation of any non-compliance or abuse of applicable rules on the posting of workers. Requests for information include information with respect to a possible recovery of an administrative penalty and/or fine, or the notification of a decision imposing such a penalty and/or fine.

5. In case of difficulty in meeting a request for information or in carrying out checks, inspections or investigations, the Member State in question without delay informs the requesting Member State with a view to finding a solution.

In the event of any persisting problems in the exchange of information or a permanent refusal to supply information, the Commission being informed, where relevant by means of IMI, takes appropriate measures.

6. Member States supply the information requested by other Member States or the Commission by electronic means within the following time limits (2 working days in urgent cases requiring the consultation of registers, such as those on confirmation of the VAT registration, for the purpose of checking an establishment in another Member State; maximum of 25 working days from the receipt of the request in other cases)

7. Member States ensure that registers in which service providers have been entered, and which may be consulted by the competent authorities in their territory, may also be consulted, in accordance with the same conditions, by the equivalent competent authorities of the other Member States, in so far as these registers are listed by the Member States in the IMI.

Respective roles of Member States in the framework of administrative cooperation (Article 7)

3. ***The Member State of establishment of the service provider shall assist the Member State to which the posting takes place to ensure compliance with the conditions applicable under Directive 96/71***
4. ***Where there are facts that indicate possible irregularities, a Member State shall, on its own initiative, communicate to the Member State concerned any relevant information without undue delay.***
5. Competent authorities of the host Member State may also ask the competent authorities of the Member State of establishment to provide information as to the legality of the service provider's establishment, the service provider's good conduct, and the absence of any infringement of the applicable rules. The competent authorities of the Member State of establishment shall provide this information
6. ***The obligations in this Article shall not give rise to a duty on the part of the Member State of establishment to carry out factual checks and controls in the territory of the host Member State in which the service is provided. Such checks and controls may be carried out by the authorities of the host Member State on their own initiative or at the request of the competent authorities of the Member State of establishment***

2) Cooperation as a mission of the ELA (R. 2019/1149)

- Scope of activities
- Objectives
- Tasks involving cooperation

Scope of activities (Reg. 2019/1149, Article 1)

« Labour mobility across the Union and the coordination of social security systems within the Union »

The scope of activities of ELA covers:

(a) Directive 96/71/EC

(b) Directive 2014/67/EU

...

Objectives

« fair, simple and effective application and enforcement of Union law »

(Preamble of Reg. 2019/1149)

« effectively enforcing EU rules across the Member States requires **structured cooperation and exchange between competent national authorities**, as well as resources for common activities, such as organising **joint inspections or training national staff to deal with cross-border cases** »

Objectives (Reg. 2019/1149, Article 2)

Fair labour mobility across the Union and assistance to Member States and the Commission in the coordination of social security systems within the Union

- (a) facilitate **access to information on rights and obligations** regarding labour mobility across the Union as well as to relevant services;
- (b) facilitate and enhance **cooperation between Member States** in the enforcement of relevant Union law across the Union, including facilitating concerted and joint inspections;
- (c) **mediate and facilitate a solution in cases of cross-border disputes between Member States**
- (d) support cooperation between Member States in **tackling undeclared work**

Tasks involving cooperation (Reg. 2019/1149, Article 4)

...

(b) facilitate **cooperation and the exchange of information between Member States** with a view to the consistent, efficient and effective application and enforcement of relevant Union law

(c) coordinate and support **concerted and joint inspections**

(d) carry out **analyses and risk assessment on issues of cross-border labour mobility**

...

(g) **mediate disputes between Member States** on the application of relevant Union law

Cooperation and exchange of information between member states (Reg.2019/1149, Article 7)

- Supports cross-border enforcement procedures relating to penalties and fines (upon request of one or more Member States)
- Reports to the Commission twice a year about unresolved requests between Member States and consider whether to refer those to mediation

Concerted and joint inspections (Reg.2019/1149, Article 8)

Concerted inspections: take place *in two or more Member States simultaneously* in related cases, with each national authority operating on its own territory

Joint inspections: take place *in one Member State* with the *participation of the national authorities of one or more other Member States*

Condition: agreement of the Member States concerned

The staff of the Authority can support concerted and joint inspections

Social partners (at national level) can bring cases to the attention of the Authority

European platform to enhance cooperation in tackling undeclared work (Reg. 2019/1149, Article 12)

- Supports cooperation between Member States' relevant authorities and other actors involved on various forms of undeclared work and falsely declared work associated with it, including bogus self-employment
- Focuses on action of member states concerning cross-borders cases
- Strives to increase public awareness

Role of the Platform

- Exchange of best practices and information
- Development of expertise and analysis
- Sharing innovative approaches

...

Mediation between Member states (Reg. 2019/1149, Art. 13)

Purpose

Reconciling divergent points of view between the Member States

Outcome

Non-binding opinions

Conditions

- dispute ***between two or more Member States*** regarding ***individual cases*** of application of Union law
- in areas covered by Reg. 2019/1149
- direct contact and dialogue between the Member States is unsuccessful
- request of one or more of the Member States concerned or, alternatively, initiative of the Authority (agreement of all Member States involved in the dispute is required)

Conclusion on ELA contribution to cooperation

- A new authority to **help combat frauds and abuses** related with workers mobility **through cooperation between Member states**
- Development of **new instruments to solve disputes between Member states** concerning workers' mobility namely: a **mediation system** resulting in non-binding opinions

Międzynarodowa konferencja pt.:

**DELEGOWANIE PRACOWNIKÓW – ROZPORZĄDZENIE NR 883/2004, DYREKTYWA 2018/957 ORAZ DYREKTYWA 2014/67/UE.
ORZECZNICTWO SĄDÓW POLSKICH W ZAKRESIE SWOBODY PRZEPEŁYWU PRACOWNIKÓW ORAZ KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO.**
Warszawa, 27 lutego 2020 r.

International Conference

**POSTING OF WORKERS – EU REGULATION NO. 883/2004, DIRECTIVE 2018/957 AND DIRECTIVE 2014/67.
CASE-LAW OF POLISH COURTS CONCERNING THE FREE MOVEMENT OF WORKERS AND SOCIAL SECURITY COORDINATION.**
Warsaw, 27 February 2020

10.55-11.15 SESJA PORANNA/ MORNING SESSION

Debata: Delegowanie pracowników. Rozporządzenie nr 883/2014 i nowe dyrektywy o delegowaniu. Wiarygodność dokumentów A1, praca marginalna i marginalizacja w kontekście zatrudnienia i samozatrudnienia, współpraca instytucji właściwych państw UE oraz inne zagadnienia

Debate: *Posting of workers—the Regulation 883/2014 and new directives concerning posting of workers. The credibility of A1 documents, marginal work and marginalisation in the context of employment and self-employment, the cooperation of competent institutions from the EU Member States and other issues*

MODERATOR / CHAIRPERSON:

PROF. GERTRUDA UŚCIŃSKA, *prof. dr hab. ekspert krajowy MoveS / Professor, MoveS National Expert*

DELEGOWANIE A UNIJNA KOORDYNACJA SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO. WYZWANIA I PERSPEKTYWY

Posting in European social security coordination. Challenges and perspectives

DR NICOLAS RENUY

Ekspert MoveS / MoveS Visiting Expert

Posting and Social Security: Challenges and Perspectives

Dr Nicolas Rennuy
MoveS and University of York

The substance of the posting rule

Posting in context

- General rule:
  - MS of work
- Posting:
  - As a 'derogation from the general rule', art. 12 Reg. 883/2004 'must be strictly interpreted.'
    - C-527/16 *Alpenrind*
  - Phenomenon
    - Significant
    - Growing
    - Asymmetric
- Simultaneous employment

Employed persons

1. Duration
2. Non-replacement of posted person
  - C-527/16 Alpenrind
  - *Draft Regulation of 25/3/2019*
3. Prior subjection of worker to laws of MS of origin
  - C-451/17 Walltopia
  - *3 months if recruited with a view to being posted (Draft Regulation)*
4. Direct link between worker and posting undertaking
5. Posting undertaking normally carries out its activities in MS of origin
  - 'substantial activities, other than purely internal management activities'
6. *Waiting period of 2 months (Draft Regulation)*

Self-employed persons

1. Normal activity in MS of origin
  - Habitual and substantial activities for some time
  - Requirements for pursuit of activity upon return
2. Similar activity in MS of destination
3. Duration
4. *Non-replacement of posted person*
  - *Draft Regulation*

The enforcement of the posting rule

Enforcement & compliance

- Do Member States enforce the posting rule?
- Do employers, posted workers and self-employed persons comply with the posting rule?
  - If not:
    - Employer
    - Posted worker
    - Self-employed person
    - Institution of MS of origin
    - Institution of MS of destination
    - Competitors in MS of destination

The Portable Document A1

- Declaration that law of MS of origin remains applicable
- Binding on institutions and courts of MS of destination
  - Even in cases of manifest error
    - C-527/16 Alpenrind
  - Until withdrawn by institution of MS of origin
    - Art. 5 Reg. 987/2009
  - Until disregarded by court of MS of destination on grounds of fraud
    - C-359/16 Altun

The Portable Document A1

- For binding effect
  - Exclusivity
  - Sincere cooperation
  - Mutual trust
  - Legal certainty
  - Freedom to provide services
- Against binding effect
  - MS do not enforce and cooperate (sufficiently)
  - Employers, self-employed persons and workers do not comply (sufficiently)

Do Member States enforce the posting rule?

- When issuing the PD A1
  - In theory
    - MS of origin carries out 'a proper assessment of the facts'
  - In practice?
- After issuing the PD A1
  - In theory
    - Institution of MS of destination shares doubts
    - Institution of MS of origin reconsiders/withdraws
    - Conciliation procedure before Administrative Commission
  - In practice?

Improving the enforcement of the posting rule:

The Draft Regulation

Standardising procedures

- Draft Regulation:
  - EC can adopt implementing acts to 'establish standard procedures [including where appropriate, time limits] for:
    - the issuance, the format and the contents of [the PD A1]
    - the elements to be verified before the document can be issued, withdrawn or rectified,
    - the withdrawal or rectification of the document by the issuing institution'

European Labour Authority

- Supportive rather than coercive mandate:
  - Information to private actors
  - Cooperation between institutions
  - Information exchange between institutions
  - Capacity building
  - Mediation
  - Sharing good practices
  - Joint inspections

Requiring prior notification

- D. 2014/67: prior notification of MS of destination in labour law
- Reg. 987/2009: notification 'whenever possible in advance' of MS of origin in social security law
- Draft Regulation: prior notification of MS of origin, except for business trips
  - 'a temporary working activity of short duration organised at short notice, or another temporary activity related to the business interests of the employer and not including the provision of services or the delivery of goods, such as attending internal and external business meetings, attending conferences and seminars, negotiating business deals, exploring business opportunities, or attending and receiving training.'

Facilitating information flows

- EESSI
- European Labour Authority
- Draft Regulation:
  - Individual cases and data matching
  - Replies on applicable legislation within 35 working days
  - MS of origin reconsiders within 30 working days
  - MS of origin shares evidence within 30/10 working days

Improving the enforcement of the posting rule:

Beyond the Draft Regulation

Administrative powers

- Who *must* monitor?
  - MS of origin
- Who *can* monitor?
- PD A1 attests to matters that the MS of origin cannot know
  - Time:
    - PD A1 is often issued in advance of posting
    - Need for continuous compliance
    - Need for continuous monitoring
  - Place:
    - Evidence is sometimes in MS of destination
    - Limits to monitoring capacity of MS of origin
    - MS of destination: monitoring without decision-making role?
    - Shared monitoring role / decision-making role
      - Cf labour law

Judicial review: fraud

- Where can a PD A1 be challenged?
  - Fraudulent PD A1: courts of MS of origin and courts of MS of destination
  - Other PD A1: courts of MS of origin only
- Fraud
  - C-359/16 Altun
  - Courts of MS of destination can disregard PD A1
    - Intentional non-compliance with posting conditions
    - 'a consistent body of evidence'
  - Cooperation as a condition for jurisdiction?
    - Institution of MS of destination *must* share its doubts
    - If it doesn't, can courts of MS of destination still disregard fraudulent PD A1?
      - Case C-370/17 and C-37/18 *CRPNPAC and Vueling Airlines*

Judicial review: non-fraud

- In cases not covered by *Altun*: only the courts of the MS of origin
- Who can challenge a PD A1?
  - Worker
    - But practical obstacles
  - Social security institution of MS of destination
    - But practical obstacles and legal obstacles
- Result:
  - PD A1 issued without much verification are particularly difficult to challenge in court
  - Removing incentive for MS of origin to monitor
  - Administrations bind courts

Two paths to greater judicial review in non-fraud cases

- Guaranteeing standing of the social security institution of the MS of destination in the courts of the MS of origin
  - No threat to exclusivity, free movement, ...
- Returning jurisdiction to courts of MS of destination?
  - Pro
    - Better enforcement and compliance
    - Easier access to courts
  - Con
    - Risk of conflicting administrative and judicial decisions
      - Either accepting risk
      - Or rules on recognition of social security judgments

Conclusion

- Enforcement and compliance
- Draft Regulation
- Beyond the Draft Regulation
  - No condition should be virtually impossible to monitor in practice
  - No PD A1 should be virtually impossible to judicially challenge in practice
    - Rennuy, 'Posting of Workers: Enforcement, Compliance, and Reform', *European Journal of Social Security*, June 2020

Międzynarodowa konferencja pt.:

**DELEGOWANIE PRACOWNIKÓW – ROZPORZĄDZENIE NR 883/2004, DYREKTYWA 2018/957 ORAZ DYREKTYWA 2014/67/UE.
ORZECZNICTWO SĄDÓW POLSKICH W ZAKRESIE SWOBODY PRZEPEŁYWU PRACOWNIKÓW ORAZ KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO.**
Warszawa, 27 lutego 2020 r.

International Conference

**POSTING OF WORKERS – EU REGULATION NO. 883/2004, DIRECTIVE 2018/957 AND DIRECTIVE 2014/67.
CASE-LAW OF POLISH COURTS CONCERNING THE FREE MOVEMENT OF WORKERS AND SOCIAL SECURITY COORDINATION.**
Warsaw, 27 February 2020

11.15-12.45 SESJA PORANNA/ MORNING SESSION

Debata: Delegowanie pracowników. Rozporządzenie nr 883/2014 i nowe dyrektywy o delegowaniu. Wiarygodność dokumentów A1, praca marginalna i marginalizacja w kontekście zatrudnienia i samozatrudnienia, współpraca instytucji właściwych państw UE oraz inne zagadnienia

Debate: Posting of workers—the Regulation 883/2014 and new directives concerning posting of workers. The credibility of A1 documents, marginal work and marginalisation in the context of employment and self-employment, the cooperation of competent institutions from the EU Member States and other issues

MODERATOR / CHAIRPERSON: PROF. GERTRUDA UŚCIŃSKA, prof. dr hab. ekspert krajowy MoveS / Professor, MoveS National Expert

UCZESTNICY / PARTICIPANTS:

Przedstawiciel zagranicznej instytucji ubezpieczeniowej / The representative of a foreign competent institution:

JONA CEUPPENS, p.o. zastępcy Dyrektora Generalnego, Krajowe Biuro Zabezpieczenia Społecznego, Belgia / Deputy General Director a.i., National Office for Social Security (NOSS), Belgium

Przedstawiciel pracodawców / Representative of employers:

ROBERT LISICKI, Dyrektor Departamentu Pracy, Dialogu i Spraw Społecznych, Lewiatan / Director of Labour, Dialogue and Social Studies Department, Lewiatan

Przedstawiciel związków zawodowych / Representative of trade unions:

JAKUB KUS, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (OPZZ) / he All-Poland Alliance of Trade Unions (OPZZ)

Przedstawiciele nauki i NGO / Representatives of other NGO and science:

MICHAŁ SZYPNIEWSKI, dr, Uniwersytet Gdański / PhD, University of Gdańsk

MAREK BENIO, dr, Wiceprezes Stowarzyszenia Inicjatywa Mobilności Pracy / PhD, Vice-President of Labour Mobility Initiative Association

Przedstawiciele strony rządowej i ZUS / Representative of the government and Social Insurance Institution:

ROBERT WÓJCIK, Dyrektor Departamentu Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej / Director of Social Security Coordination Department, Ministry of Family, Labour and Social Policy

ANDRZEJ SZYBKIE, dr, Dyrektor Departamentu Rent Zagranicznych ZUS / PhD, Director of Foreign Pension Department, Social Insurance Institution

Międzynarodowa konferencja pt.:

**DELEGOWANIE PRACOWNIKÓW – ROZPORZĄDZENIE NR 883/2004, DYREKTYWA 2018/957 ORAZ DYREKTYWA 2014/67/UE.
ORZECZNICTWO SĄDÓW POLSKICH W ZAKRESIE SWOBODY PRZEPLYWU PRACOWNIKÓW ORAZ KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO.**
Warszawa, 27 lutego 2020 r.

International Conference

**POSTING OF WORKERS – EU REGULATION NO. 883/2004, DIRECTIVE 2018/957 AND DIRECTIVE 2014/67.
CASE-LAW OF POLISH COURTS CONCERNING THE FREE MOVEMENT OF WORKERS AND SOCIAL SECURITY COORDINATION.**
Warsaw, 27 February 2020

11.15-12.45 SESJA PORANNA/ MORNING SESSION

Debata: Delegowanie pracowników. Rozporządzenie nr 883/2014 i nowe dyrektywy o delegowaniu. Wiarygodność dokumentów A1, praca marginalna i marginalizacja w kontekście zatrudnienia i samozatrudnienia, współpraca instytucji właściwych państw UE oraz inne zagadnienia

Debate: Posting of workers—the Regulation 883/2014 and new directives concerning posting of workers. The credibility of A1 documents, marginal work and marginalisation in the context of employment and self-employment, the cooperation of competent institutions from the EU Member States and other issues

MODERATOR / CHAIRPERSON: *PROF. GERTRUDA UŚCIŃSKA, prof. dr hab. ekspert krajowy MoveS / Professor, MoveS National Expert*

PYTANIA DO DEBATY W ZAKRESIE USTAWODAWSTWA WŁAŚCIWEGO

1. Nowelizacja rozporządzeń w zakresie ustawodawstwa właściwego:

- projektowane zmiany art. 12 rozporządzenia nr 883/2004 oraz możliwe relacje i związki z dyrektywą o delegowaniu

2. Problemy dotyczące stosowania przepisów i ich interpretacji. Jak je rozwiązywać?

a) praca marginalna – nieporozumienia między państwami

b) niedozwolone zastępowanie pracowników delegowanych, o którym mowa w art. 12 ust. 1 rozporządzenia 883/2004

3. Wiarygodność wystawiania zaświadczeń A1 przez instytucje ubezpieczeniowe państw członkowskich

QUESTIONS FOR THE DEBATE

1. Amendment of the SSC regulations in regard to applicable legislation

a) proposed changes to art. 12 of the Regulation No. 883/2004

b) possible relationships with the directives on posting of workers

2. Problems with application of provisions and their interpretation. How to solve them?

a) marginal activity – inconsistent interpretation among Member States

b) the non-replacement condition for posting of workers from the article 12(1) of the Regulation No. 883/2004

3. Credibility of A1 documents issued by social insurance institutions from EU Member States

Międzynarodowa konferencja pt.:

**DELEGOWANIE PRACOWNIKÓW – ROZPORZĄDZENIE NR 883/2004, DYREKTYWA 2018/957 ORAZ DYREKTYWA 2014/67/UE.
ORZECZNICTWO SĄDÓW POLSKICH W ZAKRESIE SWOBODY PRZEPEŁYWU PRACOWNIKÓW ORAZ KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO.**
Warszawa, 27 lutego 2020 r.

International Conference

**POSTING OF WORKERS – EU REGULATION NO. 883/2004, DIRECTIVE 2018/957 AND DIRECTIVE 2014/67.
CASE-LAW OF POLISH COURTS CONCERNING THE FREE MOVEMENT OF WORKERS AND SOCIAL SECURITY COORDINATION.**
Warsaw, 27 February 2020

12.45-13.15 SESJA PORANNA/ MORNING SESSION

Debata: Delegowanie pracowników. Rozporządzenie nr 883/2014 i nowe dyrektywy o delegowaniu. Wiarygodność dokumentów A1, praca marginalna i marginalizacja w kontekście zatrudnienia i samozatrudnienia, współpraca instytucji właściwych państw UE oraz inne zagadnienia

Debate: Posting of workers—the Regulation 883/2014 and new directives concerning posting of workers. The credibility of A1 documents, marginal work and marginalisation in the context of employment and self-employment, the cooperation of competent institutions from the EU Member States and other issues

MODERATOR / CHAIRPERSON: PROF. GERTRUDA UŚCIŃSKA, prof. dr hab. ekspert krajowy MoveS / Professor, MoveS National Expert

PYTANIA I DYSKUSJA

Questions and discussion

Międzynarodowa konferencja pt.:

**DELEGOWANIE PRACOWNIKÓW – ROZPORZĄDZENIE NR 883/2004, DYREKTYWA 2018/957 ORAZ DYREKTYWA 2014/67/UE.
ORZECZNICTWO SĄDÓW POLSKICH W ZAKRESIE SWOBODY PRZEPIYWU PRACOWNIKÓW ORAZ KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO.**

Warszawa, 27 lutego 2020 r.

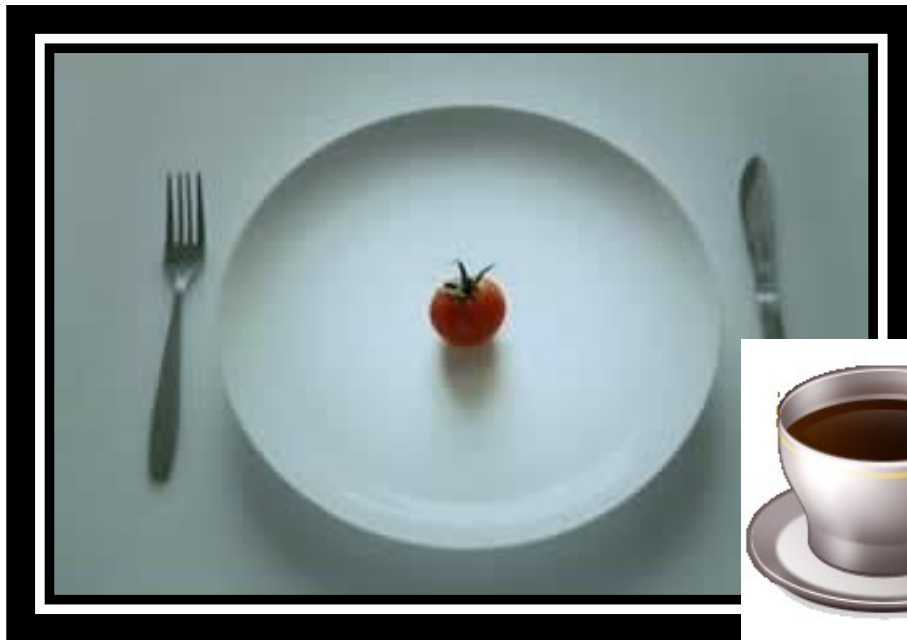
International Conference

**POSTING OF WORKERS – EU REGULATION NO. 883/2004, DIRECTIVE 2018/957 AND DIRECTIVE 2014/67.
CASE-LAW OF POLISH COURTS CONCERNING THE FREE MOVEMENT OF WORKERS AND SOCIAL SECURITY COORDINATION.**

Warsaw, 27 February 2020

13.15-14.15

LUNCH & coffee break

Międzynarodowa konferencja pt.:

**DELEGOWANIE PRACOWNIKÓW – ROZPORZĄDZENIE NR 883/2004, DYREKTYWA 2018/957 ORAZ DYREKTYWA 2014/67/UE.
ORZECZNICTWO SĄDÓW POLSKICH W ZAKRESIE SWOBODY PRZEPEŁYWU PRACOWNIKÓW ORAZ KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO.**
Warszawa, 27 lutego 2020 r.

International Conference

**POSTING OF WORKERS – EU REGULATION NO. 883/2004, DIRECTIVE 2018/957 AND DIRECTIVE 2014/67.
CASE-LAW OF POLISH COURTS CONCERNING THE FREE MOVEMENT OF WORKERS AND SOCIAL SECURITY COORDINATION.**
Warsaw, 27 February 2020

14.15-14.45 SESJA POPOŁUDNIOWA/ AFTERNOON SESSION

ORZECZNICTWO SĄDÓW POLSKICH W ZAKRESIE SWOBODY PRZEPEŁYWU PRACOWNIKÓW I KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO 2010-2019 / **Case-law of Polish courts concerning free movement of workers and social security coordination 2010–2019**

MODERATOR / CHAIRPERSON: **PROF. GERTRUDA UŚCIŃSKA**, *prof. dr hab. ekspert krajowy MoveS / Professor, MoveS National Expert*

STOSOWANIE PRZEPISÓW DOTYCZĄCYCH SWOBODY
PRZEPEŁYWU PRACOWNIKÓW I KOORDYNACJI SYSTEMÓW
ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO PRZEZ SĄDY KRAJOWE

**Application of provisions concerning the free movement of
workers and social security coordination by the national courts**

PROF. GERTRUDA UŚCIŃSKA

Ekspert krajowy MoveS / MoveS National Expert

Stosowanie przepisów dotyczących swobody przepływu pracowników i koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przez sądy krajowe

prof. Gertruda Uścińska
ekspert krajowy MoveS

W ramach MoveS w wybranych 10 krajach UE (Francja, Niemcy, Włochy, Polska, Hiszpania, Belgia, Węgry, Łotwa, Królestwo Niderlandów i Finlandia) dokonano przeglądu orzecznictwa sądów krajowych dotyczącego swobody przepływu pracowników (FMW) i koordynacji zabezpieczenia społecznego (SSC).

Przeglądu dokonali eksperci krajowi, w tym ekspert krajowy z Polski – Gertruda Uścińska, pod kierownictwem: prof. dr Dolores Carrascosa Bermejo z Hiszpanii oraz prof. Jean-Philippe Lhernould z Uniwersytetu w Poitiers. Eksperci krajowi odpowiadali na wiele pytań, tak aby powstał obraz dotyczący tego, jak wygląda tematyka orzekania w państwach członkowskich w zakresie free movement of workers (FMW) i social security coordination (SSC).

Dokonane badania nie miały na celu kontroli zgodności prawa krajowego ani stosowania orzeczeń TSUE w prawie krajowym.

Celem badań było zrozumienie, w jaki sposób sądy krajowe zajmują się sprawami, których dotyczą przepisy i orzecznictwo TSUE w zakresie FMW i SSC. W wystąpieniu zostaną zaprezentowane niektóre wyniki tych badań.

Badania dotyczyły (łącznie w zakresie FMW i SSC) następujących zagadnień:

- 1) jakie kwestie prawne były podejmowane przez sądy w latach 2010-2019 i czy się one powtarzały?**
- 2) czy jakieś orzeczenie krajowe uchylło jakikolwiek przepis prawa krajowego, który uznano za naruszający prawo UE?**
- 3) czy wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym było uzasadnione/dyskusyjne/niepotrzebne?**
- 4) czy stosowanie prawa UE lub orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości UE na szczeblu krajowym było łatwe, trudne albo kontrowersyjne? Na czym te trudności i kontrowersje polegały?**

W zakresie free movement of workers (FMW):

- 1) pojęcia pracownika
- 2) pojęcia członka rodziny pracownika ,
- 3) prawa pracowników i członków ich rodzin do pobytu (legalny pobyt)
- 4) dyskryminacji bezpośredniej ze względu na narodowość
- 5) dyskryminacji pośredniej (i przeszkód w swobodnym przepływie pracowników)
- 6) dostępu do pracy, w tym ograniczeń w zakresie zatrudnienia w służbie publicznej
- 7) warunków pracy
- 8) dostępu do przywilejów socjalnych
- 9) statusu osoby poszukującej pracy za granicą i prawa do pobytu w celu poszukiwania pracy

W zakresie social security coordination (SSC):

- 1) ustawodawstwa właściwego
- 2) świadczeń emerytalnych
- 3) świadczeń dla bezrobotnych
- 4) świadczeń rodzinnych

Ogólne wnioski z badań

- 1. W zakresie SSC jest więcej orzeczeń sądów, kwestii powtarzających się i orzeczeń w trybie prejudycjalnym niż w zakresie FMW.**
- 2. Orzeczenia TSUE pomogły w ustanowieniu kryteriów przekrojowych, które są stosowane przez sądy wszystkich państw członkowskich w celu wykładni prawa UE. Sądy krajowe często opierają swoje wyroki na orzecznictwie TSUE, które dotyczy innego państwa członkowskiego**
- 3. Nie ma orzeczeń w trybie prejudycjalnym w sprawie ważności prawa UE zarówno w zakresie FMW, jak i SSC.**

Ogólne wnioski z badań

- 4.** Sądy krajowe nie zawsze występują z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, nawet jeśli jest to konieczne.
- 5.** Niektóre powtarzające się kwestie są wielokrotnie wnoszone do sądów krajowych zarówno różnych państw członkowskich, jak i jednego państwa członkowskiego.
- 6.** Sądy krajowe rzadko uznają, że prawo krajowe narusza prawo UE. Ich orzeczenia powodują jednak niekiedy zmianę wykładni lub wdrażania niektórych przepisów prawa krajowego.
- 7.** Niektóre sądy krajowe opierają się na decyzjach Komisji Administracyjnej oraz na praktycznym przewodniku Komisji dotyczącym prawa właściwego w celu dokonania wykładni prawa UE.

Wnioski z badań w zakresie FMW

W zainteresowaniu sądów krajowych są kwestie:

- 1)** pojęcia pracownika, status studentów oraz status członków rodziny,
- 2)** stosowania zasady niedyskryminacji, głównie z perspektywy dyskryminacji pośredniej (pojęcie przywileju socjalnego): dostęp do pomocy socjalnej, do opieki, uprawnienia emerytalne, prawa studentów oraz dostęp do sportu zawodowego,
- 3)** dostęp do pracy dla obywateli UE (miejsca pracy zarezerwowane dla obywateli, dostęp do miejsc pracy w sektorze publicznym, wymogi językowe oraz uznawanie dyplomów),
- 4)** prawo do pobytu osób poszukujących pracy.

Wnioski z badań w zakresie SSC

W zainteresowaniu sądów krajowych są kwestie:

- 1) ustawodawstwa właściwego,
- 2) delegowania,
- 3) odmowy wydania formularza A1 lub jego ważności,
- 4) ograniczenia przy ustalaniu ważności zagranicznego formularza A1 i możliwych konsekwencji,
- 5) emerytur (większa liczba orzeczeń w trybie prejudycjalnym),
- 6) zasiłków/świadczeń dla bezrobotnych.
- 7) w zakresie świadczeń rodzinnych:
  - określenie miejsca zamieszkania świadczeniobiorcy lub dzieci, do celów nabycia uprawnień,
  - kumulacja świadczeń rodzinnych z różnych państw członkowskich i stosowania zasad pierwszeństwa.

Dziękuję za uwagę

Międzynarodowa konferencja pt.:

**DELEGOWANIE PRACOWNIKÓW – ROZPORZĄDZENIE NR 883/2004, DYREKTYWA 2018/957 ORAZ DYREKTYWA 2014/67/UE.
ORZECZNICTWO SĄDÓW POLSKICH W ZAKRESIE SWOBODY PRZEPEŁYWU PRACOWNIKÓW ORAZ KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO.**
Warszawa, 27 lutego 2020 r.

International Conference

**POSTING OF WORKERS – EU REGULATION NO. 883/2004, DIRECTIVE 2018/957 AND DIRECTIVE 2014/67.
CASE-LAW OF POLISH COURTS CONCERNING THE FREE MOVEMENT OF WORKERS AND SOCIAL SECURITY COORDINATION.**
Warsaw, 27 February 2020

14.45-15.00 SESJA POPOŁUDNIOWA/ AFTERNOON SESSION

ORZECZNICTWO SĄDÓW POLSKICH W ZAKRESIE SWOBODY PRZEPEŁYWU PRACOWNIKÓW I KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO 2010-2019 / Case-law of Polish courts concerning free movement of workers and social security coordination 2010–2019

MODERATOR / CHAIRPERSON: PROF. GERTRUDA UŚCIŃSKA, prof. dr hab. ekspert krajowy MoveS / Professor, MoveS National Expert

ORZECZNICTWO SĄDÓW KRAJOWYCH

W OBSZARZE USTALANIA USTAWODAWSTWA WŁAŚCIWEGO

Case-law of Polish courts concerning the applicable legislation

DR ANDRZEJ SZYBKIE

**Dyrektor Departamentu Rent Zagranicznych
Zakład Ubezpieczeń Społecznych**

Director of Foreign Pensions Department, Social Insurance Institution

Delegowanie pracowników

Orzecznictwo sądów polskich w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego

Wybrane zagadnienia judykatury

dr Andrzej Szybkie

Dyrektor Departamentu Rent Zagranicznych

Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Zagadnienia

- ❑ Forma prawna dokumentu przenośnego A1
- ❑ Charakter prawny *Praktycznego Poradnika*
- ❑ Niedozwolone zastępowanie pracowników
- ❑ Znaczna część działalności przedsiębiorstwa delegującego
- ❑ Przerwy między delegowaniami
- ❑ Pracodawca zagraniczny jako zainteresowany w sprawie
- ❑ Praca o charakterze marginalnym
- ❑ Właściwość w sprawie tytułu ubezpieczenia społecznego w innym państwie

Forma prawna dokumentu A1

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2010 r., II UZP 2/10

- Zaświadczenie A1 (wcześniej formularz E101) jest decyzją administracyjną.
- Wydanie A1 i odmowa jego wydania poprzedzone musi być każdorazowo oceną Zakładu, czy zachodzi wyjątek od zasady miejsca wykonywania pracy.

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2010 r., II UZP 2/10 cd.

- Wydanie, względnie odmowa wydania przez organ rentowy zaświadczenia E101 (obecnie A1) stanowi zatem w swej istocie rozstrzygnięcie tego organu, odpowiednio co do objęcia, względnie odmowy objęcia pracownika delegowanego polskim ubezpieczeniem społecznym w danym okresie i ma charakter oceny.
- W przypadku poświadczenia E101 (obecnie A1) organ rentowy nie tyle poświadcza dany stan faktyczny czy prawny, ale wypowiada się władczo co do objęcia konkretnej osoby polskim systemem zabezpieczenia społecznego.

Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2010 r., II UZP 2/10 cd.

- Przeszkodą w takim zakwalifikowaniu charakteru poświadczenia E101 (A1) nie jest także narzucona forma w postaci formularza. Ramy jej są bowiem tak ujęte, że spełniają minimum wymagań formalnych, jakie powinna spełniać decyzja, do których zalicza się: oznaczenie organu wydającego akt, wskazanie adresata aktu, rozstrzygnięcie o istocie sprawy oraz podpis osoby działającej w imieniu organu.
- Decyzja taka może być wydana tylko w następstwie uwzględnienia w całości żądania strony, dlatego na mocy art. 107 § 4 k.p.a. nie wymaga ona uzasadnienia.

Praktyczny poradnik jako wykładnia przepisów rozporządzeń 883/2004, 987/2009 oraz Decyzji A2

Wyrok Sądu Najwyższego z 26.05.2010 r., II UK 380/09

- Praktyczny poradnik nie ma charakteru normatywnego, może być jednak traktowany jako źródło wykładni autentycznej i być pomocny w interpretacji przepisów rozporządzenia oraz Decyzji.

Wyrok Sądu Najwyższego (w składzie 7 sędziów) z 18.11.2015 r., II UK 100/14

- Praktyczny poradnik nie ma waloru wiążącego, niemniej wskazuje na pewną unijną praktykę wykładni art. 14 ust. 2 rozporządzenia 987/2009 i z tego powodu nie może być pomijany w procesie stosowania prawa, choćby ze względu na zasadę solidarności państw członkowskich.

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 10.06.2014 r., III AUa 2105/13

- Wprawdzie poradnik sporządzony przez Komisję Administracyjną jak i jej decyzje nie są źródłem prawa ani źródłem wiążącej sądy wspólnotowe wykładni, to mają one jednak istotne znaczenie przy wykładni przepisów prawa unijnego, którego dotyczą. Są one bowiem zbliżone do wykładni autentycznej wyjaśniającej cel jaki chciał osiągnąć wprowadzając określoną regulację prawodawca wspólnotowy.

Niedozwolone zastępowanie pracowników

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 24.06.2014 r., sygn. akt III AUa 1490/13

- Nieznaczna różnica zakresu obowiązków kolejno po sobie wysyłanych do opieki osób starszych w Niemczech pracowników nie uzasadnia przyjęcia, że wykonują oni za granicą pracę różnego rodzaju, a w konsekwencji, że jest to dopuszczalne zastępowanie. Taką sytuację Sąd uznał za zakazane zastępowanie.

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 10.07.2015 r. sygn. akt III AUa 229/15

- W zbliżonym do poprzedniego stanie faktycznym, sąd orzekł, że nie dochodziło do niedozwolonego zastępowania.

Orzeczenie TSUE C-527/16 z 6.09.2018 r. – Alpenrind

- Artykuł 12 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004, należy interpretować w ten sposób, że w przypadku gdy pracownik, który jest delegowany przez pracodawcę do wykonywania pracy w innym państwie członkowskim, zostaje zastąpiony innym pracownikiem delegowanym przez innego pracodawcę, należy uznać, że ten ostatni pracownik został „wysłany, by zastąpić inną osobę” w rozumieniu tego przepisu, tak że nie może on skorzystać z zasady szczególnej przewidzianej we wspomnianym przepisie, by nadal podlegać ustawodawstwu państwa członkowskiego, w którym pracodawcą normalnie prowadzi swą działalność. Okoliczność, że pracodawcy tych dwóch pracowników mają siedziby w tym samym państwie członkowskim, lub fakt, że utrzymują oni ewentualne powiązania personalne lub organizacyjne, nie mają w tym względzie znaczenia.

Określenie znacznej części działalności przedsiębiorstwa delegującego

Wyrok Sądu Najwyższego z 04.06.2014 r. sygn. akt II UK 656/13

- Obrót jako kryterium oceny w rozważanym aspekcie legitymuje przedsiębiorcę dopiero przy określonej wartości (25%).

Wyrok Sądu Najwyższego z 04.06.2014 r. sygn. akt II UK 550/13

- Obrót odgrywa pierwszoplanową rolę (przesądza) o prowadzeniu znacznej części działalności przez przedsiębiorstwo delegujące.
- Obrót na poziomie 25% odnosi się dla wszystkich państw Unii i w tym wyraża się jego uniwersalny walor jako jednakowego punktu odniesienia dla wszystkich adresatów (firm, przedsiębiorstw) z wielu różnych państw.

Wyrok Sądu Najwyższego z 04.06.2014 r. sygn. akt II UK 550/13 cd.

- „Pogłębiona analiza” (przy obrocie niższym niż 25%) nie znosi zastrzeżonego w Praktycznym poradniku poziomu obrotu.
- Niższy obrót nie może być równoważony innymi kryteriami, gdyż są one rodzajowo odmienne i dotyczą czego innego. Kryteria te również powinny być spełnione.
- Ilość umów czy kontraktów nie zastępuje obrotu, który stanowi właśnie pochodną ich realizacji.

Wyrok Sądu Najwyższego (w składzie 7 sędziów) z 18.11.2015 r. sygn. akt II UK 100/14

- W celu ustalenia, że przedsiębiorstwo prowadzi normalną działalność (w rozumieniu art. 12 ust. 1 rozp. 883/2004), czy też znaczną część działalności innej niż zarządzanie wewnętrzne (według art. 14 ust. 2 rozp. 987/2009), należy uwzględniać wszystkie kryteria charakteryzujące jego działalność oraz charakter przedsiębiorstwa delegującego.
- Kryterium obrotu nie ma decydującego lub szczególnego znaczenia, jednakże osiągnięcie obrotu w państwie siedziby przedsiębiorstwa delegującego w wysokości ok. 25% całych obrotów może prowadzić do wniosku, że prowadzi ono w tym państwie znaczną część działalności, a więc normalnie prowadzi działalność.

Wyrok Sądu Najwyższego z 06.07.2016 r. II UK 49/15

- Kryterium 25% obrotu w państwie delegującym występuje tylko w Praktycznym poradniku i jako takie ma charakter pozanormatywny.
- Konieczne jest badanie wszystkich kryteriów charakterystycznych dla działalności prowadzonej przez przedsiębiorstwo.

Wyrok Sądu Najwyższego z 27.07.2017 r. II UK 503/16

- Uzyskiwanie obrotu poniżej 25% całkowitego obrotu nie przesądza o nieprowadzeniu normalnej działalności w państwie siedziby przedsiębiorstwa delegującego.
- Niezbędna jest całościowa ocena przy użyciu wszystkich uwzględnionych kryteriów czy firma prowadzi znaczną działalność w państwie delegującym.

Podleganie ustawodawstwu państwa delegującego przez co najmniej miesiąc przed delegowaniem.

Niejednolite orzecznictwo

Wyrok Sądu Najwyższego z 06.08.2013 r., II UK 116/13

- Osoba musi podlegać przez co najmniej miesiąc ubezpieczeniom w Polsce, by można było uznać za spełniony warunek podlegania przez co najmniej miesiąc ustawodawstwu państwa wysyłającego (podobnie w wyroku SN z 04.09.2013 r. sygn. akt II UK 28/13).

Niejednolite orzecznictwo

Wyrok Sądu Najwyższego z 03.03.2016 r., II UK 84/15

- Ustanowione przez Decyzję A2 kryterium czasowe (co najmniej 1 miesiąc podlegania ustawodawstwu), nie może być uznane za wiążące dla sądu krajowego.

Wyrok TSUE z 25.10.2018 r. w sprawie C-451/17 Walltopia

- Dla zastosowania art. 12 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 883/2004, dla oceny spełnienia warunku podlegania przez miesiąc bezpośrednio przed delegowaniem ustawodawstwu państwa, w którym pracodawca ma swoją siedzibę, oprócz podlegania zabezpieczeniu społecznemu, możliwe jest wzięcie pod uwagę także faktu **zamieszkiwania** w tym państwie w okresie miesiąca bezpośrednio przed delegowaniem.

Wyrok Sądu Najwyższego z 31.10.2018 r. sygn. akt II UK 331/17 (tuż po wyroku TSUE „Walltopia”)

- „Podlegania ustawodawstwu państwa członkowskiego nie należy wiązać ze spełnieniem warunków do objęcia jednym z tytułów funkcjonujących w danym (krajowym) systemie zabezpieczenia społecznego. Pojęcie to należy wyklądać na podstawie przepisów koordynacyjnych, z uwzględnieniem, że każda inna osoba, do której nie mają zastosowania przepisy art. 11 ust. 3 lit. a)-d) rozporządzenia (WE) nr 883/2004 podlega ustawodawstwu państwa członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania.

Wyrok Sądu Najwyższego z 31.10.2018 r. sygn. akt II UK 331/17 cd.

- Pracownikiem, który „bezpośrednio przed rozpoczęciem zatrudnienia podlega już ustawodawstwu państwa członkowskiego, w którym siedzibę ma jego pracodawca”, jest pracownik, który w tym momencie miał miejsce zamieszkania w tym państwie członkowskim, nawet gdy nie miał statusu osoby ubezpieczonej w rozumieniu ustawodawstwa tego państwa.

Wyrok Sądu Najwyższego z 10.04.2019 r. sygn. akt II UK 602/17

- Uzasadniony jest zarzut naruszenia art. 14 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego w związku z art. 12 ust. 1 rozporządzenia podstawowego przez przyjęcie, że brak tytułu do ubezpieczenia w przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych przed delegowaniem do pracy we Francji oznacza, że zainteresowany nie był osobą, która „bezpośrednio przed rozpoczęciem zatrudnienia podlega już ustawodawstwu państwa członkowskiego, w którym siedzibę ma jej pracodawca”.

Pracodawca zagraniczny nie jest zainteresowanym w sprawie

Wyrok Sądu Najwyższego z 14.07.2016 r. sygn. akt II UK 297/15

- Pracodawca zatrudniający ubezpieczonego za granicą nie jest zainteresowanym w sprawie z odwołania ubezpieczonego przeciwko organowi rentowemu o wydanie zaświadczenia o podleganiu ubezpieczeniom społecznym (art. 47711 § 2 k.p.c.) przy czym powyższego nie zmienia sytuacja, w której kwestionowana jest ważność umowy przez niego zawartej.

Praca o charakterze marginalnym

Wyrok Sądu Najwyższego z 16.01.2019 r. sygn. akt I UK 392/17

- Osoba, która normalnie wykonuje pracę najemną i pracę na własny rachunek w różnych państwach członkowskich, UE podlega ustawodawstwu państwa członkowskiego, w którym wykonuje pracę najemną, z zastrzeżeniem wynikającym z art. 14 ust. 5b rozporządzenia (WE) nr 987/2009, a mianowicie, że praca o charakterze marginalnym nie będzie brana pod uwagę do celów określenia mającego zastosowania ustawodawstwa na mocy art. 13 rozporządzenia (WE) nr 883/2004.
- Wykładni art. 13 ust. 3 rozporządzenia Nr 883/2004 należy dokonywać w ten sposób, że w celu określenia ustawodawstwa krajowego mającego zastosowanie na podstawie tego przepisu do osoby, która zwykle wykonuje pracę najemną i prowadzi działalność na własny rachunek w różnych państwach członkowskich, należy wziąć pod uwagę wymogi ustanowione w art. 14 ust. 5b oraz w art. 16 rozporządzenia nr 987/2009.

Sąd krajowy nie może orzekać w sprawie tytułu ubezpieczenia społecznego w innym państwie

Wyrok Sądu Najwyższego z 29.05.2019 r. sygn. akt II UK 187/18

- Przedmiotem oceny sądu nie może być ocena ważności tytułu ubezpieczenia społecznego realizowanego na terenie innego kraju członkowskiego i innego niż miejsce zamieszkania wnioskodawcy.
- W istocie, sąd polski nie ma możliwości stosowania prawa krajowego obowiązującego w innym państwie członkowskim i oceny w świetle tamtejszych przepisów stosunku pracy wnioskodawcy.

Dziękuję za uwagę

Międzynarodowa konferencja pt.:

**DELEGOWANIE PRACOWNIKÓW – ROZPORZĄDZENIE NR 883/2004, DYREKTYWA 2018/957 ORAZ DYREKTYWA 2014/67/UE.
ORZECZNICTWO SĄDÓW POLSKICH W ZAKRESIE SWOBODY PRZEPEŁYWU PRACOWNIKÓW ORAZ KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO.**
Warszawa, 27 lutego 2020 r.

International Conference

**POSTING OF WORKERS – EU REGULATION NO. 883/2004, DIRECTIVE 2018/957 AND DIRECTIVE 2014/67.
CASE-LAW OF POLISH COURTS CONCERNING THE FREE MOVEMENT OF WORKERS AND SOCIAL SECURITY COORDINATION.**
Warsaw, 27 February 2020

15.00-15.20 SESJA POPOŁUDNIOWA/ AFTERNOON SESSION

ORZECZNICTWO SĄDÓW POLSKICH W ZAKRESIE SWOBODY PRZEPEŁYWU PRACOWNIKÓW I KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO 2010-2019 / Case-law of Polish courts concerning free movement of workers and social security coordination 2010–2019

MODERATOR / CHAIRPERSON: PROF. GERTRUDA UŚCIŃSKA, prof. dr hab. ekspert krajowy MoveS / Professor, MoveS National Expert

PYTANIA I DYSKUSJA

Questions and discussion

Międzynarodowa konferencja pt.:

**DELEGOWANIE PRACOWNIKÓW – ROZPORZĄDZENIE NR 883/2004, DYREKTYWA 2018/957 ORAZ DYREKTYWA 2014/67/UE.
ORZECZNICTWO SĄDÓW POLSKICH W ZAKRESIE SWOBODY PRZEPLYWU PRACOWNIKÓW ORAZ KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO.**

Warszawa, 27 lutego 2020 r.

International Conference

**POSTING OF WORKERS – EU REGULATION NO. 883/2004, DIRECTIVE 2018/957 AND DIRECTIVE 2014/67.
CASE-LAW OF POLISH COURTS CONCERNING THE FREE MOVEMENT OF WORKERS AND SOCIAL SECURITY COORDINATION.**

Warsaw, 27 February 2020

15.20-15.30 SESJA POPOŁUDNIOWA/ AFTERNOON SESSION

PODSUMOWANIE I ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI

Summary and conclusion of the seminar

PROF. GERTRUDA UŚCIŃSKA

Ekspert krajowy MoveS / MoveS National Expert